

Likelydende brev til

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo
Statsråd Bjarne Håkon Hanssen

Vår dato 21.06.2007
Deres dato
Vår referanse 88620

og

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo
Statsråd Heidi Grande Røys

Mandat for utredningen av "70-årsregelen" i arbeidsmiljøloven – Regjeringens arbeid med særaldersgrenser

Vi viser til Arbeids- og inkluderingsdepartementets mandat for utredningen av "70-årsregelen" i arbeidsmiljøloven oversendt arbeidsgiverorganisasjonene Spekter, HSH, KS og NHO 29. mai 2007.

I mandatet vises det til Stortingsmelding nr. 6 (2006-2007) Om seniorpolitikk hvor det går frem at regjeringen vurderer å øke aldersgrensen i arbeidsmiljøloven § 15-7 fjerde ledd, og at dette skal utredes og drøftes med partene i arbeidslivet og med andre med interesse i saken. I mandatet heter det blant annet:

- foreta en prinsipiell vurdering av 70-årsgrensen (og ev. annen grense som måtte bli forslått) i lys av forbudet mot aldersdiskriminering i arbeidsmiljøloven (og i EU's rammedirektiv mot diskriminering). Ev. ny praksis fra EF-domstolen må iakttas,
- vurdere om loven bør ha en spesifikk aldersgrense,
- vurdere å heve grensen på 70 år til for eksempel 72 år,
- i lys av diskrimineringsforbudet vurdere praksisen med lavere bedriftsintern avgangsgrense. 70-årsregelen i arbeidsmiljøloven har tradisjonelt vært ansett ikke å være til hinder for at virksomhetene etablerer en lavere aldersgrense (i praksis 67 år) knyttet til egen pensjonsordning. Denne praksisen utfordres i den såkalte Statoil-saken.

Helt avslutningsvis i mandatet fremgår det at særaldersgrenser "eller for eksempel avgangsgrensen for statstjenestemenn" ikke skal vurderes. For så vidt gjelder arbeidet med særaldersgrenser har Fornyings- og administrasjonsdepartementet varslet om at de vil igangsette et arbeid hvor spørsmålet om lovbestemte aldersgrenser skal gjennomgås og vurderes.

Arbeidsgiverorganisasjonene Spekter, HSH, KS og NHO er positive til initiativet om en gjennomgang av problemstillingene knyttet til spørsmålet om pliktig avgangsalder i arbeidslivet. Etter vår oppfatning burde imidlertid arbeidet med disse problemstillingene slås sammen og koordineres av ett departement. Under enhver omstendighet må departementene påse at den generelle 70-årsgrensen i § 2 i lov om aldersgrenser for

offentlige tjenestemenn omfattes av AIDs mandat.

Hvorvidt det er behov for en spesifikk avgangsalder med åpning for særaldersgrenser for visse type stillinger, kan ikke sees å være avhengig av hvilken sektor av arbeidslivet arbeidstakerne er knyttet til. Det er dessuten stor sammenheng mellom spørsmålet om å opprettholde en spesifikk avgangsalder og behovet for særaldersgrenser. Dess høyere generell avgangsalder, jo større behov kan det være for særaldersgrenser. Hvilke kriterier som kan/skal være utslagsgivende for å kunne etablere en lavere aldersgrense enn den generelle, vil være et sentralt tema for det arbeidet som skal utføres av AID. Ved å legge hele utredningsarbeidet til AID vil man også sikre at det ikke oppstår uheldig sammenblanding ved at staten ved FAD også innehar rollen som arbeidsgiver.

I første møte i AIDs referansgruppe knyttet til utredningsarbeidet av "70-årsregelen" etter arbeidsmiljøloven, ble det som begrunnelse vist til at det var et "eget løp" for spørsmålet om særaldersgrenser i statstjenesten ifølge pensjonsforliket, og at Regjeringen har forpliktet seg til å holde denne gruppen utenfor det utredningsarbeidet som nå er igangsatt. Spekter, HSH, KS og NHO reagerer på dette. I forbindelse med pensjonsreformen ble det ikke fra arbeidsgiversiden gitt uttrykk for noen oppfatning om særaldersgrensenes betydning i forhold til 70-årsregelen som pliktig avgangsalder, og videre behandling av dette spørsmålet. I den grad vi har vært opptatt av særaldersgrensene har dette vært begrenset til gjennomføringen av pensjonsreformen.

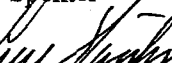
Arbeidsgiversiden er enig i at det er behov for en særskilt behandling av spørsmålet om særaldersgrenser og retten til å gå av i forbindelse med pensjonsforhandlingene. Når det gjelder et spørsmålet om å kunne opprettholde en pliktig avgangsalder hører imidlertid dette naturlig inn under det arbeidet som nå er igangsatt av AID. I den grad departementene skulle opprettholde beslutningen om å kjøre to parallelle løp, forutsetter vi at arbeidet blir svært godt koordinert. I tilfelle må fristene for avslutningen av arbeidene settes til samme dato. En frist for AIDs arbeid innen 1. november 2007 synes lite realistisk. Velges to parallelle løp må arbeidet med å vurdere den generelle grensen for statstjenestemenn, jf. § 2 i lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn, uansett legges inn under AIDs arbeid og mandat.

Til slutt vil Spekter, HSH, KS og NHO bemerke at det i den nye alderspensjonen som Stortinget nå har vedtatt, og som innføres fra 2010, ikke er noen definert pensjonsalder. I dagens Folketrygd er det motsatt, pensjonsalderen er definert. Dette må tas med i vurderingene av punktene i mandatet.

HSH


Vibeke Hammer Madsen

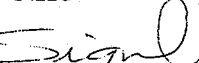
Spekter


Lars Haukaas

KS


Olav Ullern

NHO


Sigrun Vågång